

In deze update

Neemt u deel aan de regeling Individueel Pensioen Beleggen? Dan wordt de premie voor u belegd via de Life Cycle of via Vrij Beleggen. U belegt – afhankelijk van uw keuze – in aandelen, obligaties en / of in de geldmarkt. Hoeveel pensioen u hiermee opbouwt hangt af van het rendement dat u op uw beleggingen heeft behaald en van de inkoopfactoren die het pensioenfonds jaarlijks vaststelt. Het beleggingsrendement en de inkoopfactoren hangen samen met de economische ontwikkelingen in de wereld.

In dit overzicht leest u welke economische ontwikkelingen er in het afgelopen kwartaal zijn geweest en wat de rendementen waren. Zo krijgt u inzicht in hoe uw beleggingen het hebben gedaan. Op de tweede pagina leest u meer over de rendementen van de Life Cycle en van Vrij Beleggen.

Economie

In het derde kwartaal van 2024 presteerden financiële markten sterk, zowel aandelen als obligaties behaalden positieve rendementen. Ondanks de stijging was er gedurende het kwartaal wel veel volatiliteit. De VIX-index (volatiliteitsindicator) bereikte gedurende het kwartaal het hoogste niveau sinds de pandemie.

Gedreven door de eerste renteverlagingen van centrale banken keerde de rust terug en werd het kwartaal positief afgesloten. Ook had het stimulerende beleid van de Chinese overheid een sterk positieve uitwerking waardoor Chinese aandelen de laatste dagen van het kwartaal een enorme koerssprong lieten zien.

"Veilige" staatsobligaties presteerden goed geholpen door de eerste renteverlagingen van de centrale banken en de gedaalde inflatie. De break-even inflatie, afgelezen uit Duitse inflatie gerelateerde obligaties, geeft aan dat marktpartijen voor de komende 10 jaar een inflatie verwachten van gemiddeld 1,7%. Dit is net onder het streefniveau van de ECB.

Obligaties met een hoger risicoprofiel presteerden overwegend beter dan staatsobligaties. Staatsobligaties van opkomende markten presteerden aanzienlijk beter dan Amerikaanse staatsobligaties. Investment grade bedrijfsobligaties kenden een rendement dat 0,5% beter was dan dat van onderliggende staatsobligaties terwijl de categorie global high yield 1,4% beter presteerde dan

staatsobligaties. Het rendement van Nederlandse hypotheeklen was licht lager dan dat van staatsobligaties.

De Duitse 10-jaars rente daalde met 0,4% naar 2,1%. Ook de Amerikaanse 10-jaars rente daalde en sloot het kwartaal af op 3,8%, 0,6%-punt lager dan het slot per eind juni.

De Amerikaanse dollar daalde in waarde tegenover de euro. Per eind juni was de euro 1,071 dollar waard tegen 1,114 per eind september. De goudprijs steeg sterk en bereikte een niveau van USD 2.634 (eind juni: USD 2.327). De olieprijs (Amerikaanse WTI) daalde en sloot het kwartaal af op USD 68,2 (eind juni: USD 81,5).

Aandelen

Aandelenmarkten waren opnieuw positief. De wereldwijde index van ontwikkelde markten steeg met 2,1%. In de Verenigde Staten (VS) steeg de aandelenmarkt met 1,9%, terwijl de Europese aandelenmarkt met 2,4% steeg. Binnen Europa waren België, Ierland en Spanje positieve uitschieters. De aandelenmarkt in het Verenigd Koninkrijk steeg in het kwartaal met 3,7%. De Japanse aandelenmarkt steeg met 1,5%, terwijl de overige markten in de Azië-Pacific regio sterk positief rendeerden met een rendement van 9,8%. Groeiaandelen presteerden minder dan waarde-aandelen, terwijl large cap aandelen een lager rendement behaalden dan small caps. De best presterende sectoren waren vastgoed (12,2%) en nutsbedrijven (11,9%). Het rendement van de sector energie (-6,1%) en IT (-2,9%) waren negatief.

Het rendement van de index voor opkomende markten was dit kwartaal 4,4% en presteerde daarmee 2,3%-punt beter dan de index van de ontwikkelde markten. De opkomende markten in Azië presteerden gemiddeld genomen het beste (5,1%) terwijl de markten in Latijns-Amerika per saldo een negatief rendement hebben behaald (-0,4%). De opkomende markten in Europa, Afrika en het Midden-Oosten behaalden een rendement van 2,9%. De goede performance in Azië werd vooral gedreven door China. Tegen het eind van het kwartaal kondigde de Chinese overheid forse additionele stimuleringsmaatregelen aan om de economische groei te stimuleren en de kwakkelende onroerend goed sector te ondersteunen. Ook de wat kleinere landen in Azië (Thailand (23,8%), Filipijnen (16,8%)) presteerden sterk. Taiwan (-3,5%) en Korea

(-9,3%) behaalden beide een negatief rendement. In Latijns-Amerika bleef vooral Mexico (-7,2%) achter bij het indexgemiddelde. Dit werd veroorzaakt door een negatief valuta-effect. De valuta deprecieerde met 10,4% als gevolg van aanhoudende onzekerheid over het beleid van de nieuwe president.

Op sectorniveau behaalden de sectoren duurzame consumentengoederen en gezondheidszorg met respectievelijk 20,0% en 18,0% de hoogste rendementen. De sector IT bleef met -6,4% achter bij de overige sectoren.

Obligaties

"Veilige" staatsobligaties presteerden goed, geholpen door de eerste renteverlagingen van de centrale banken en de gedaalde inflatie. Rentees op langlopende staatsobligaties daalden in de gehele Eurozone. De rente op 10-jaars staatsobligaties uit Duitsland daalde met 38 basispunten naar een niveau van 2,1%. Op het 30-jaars punt was de daling 23 basispunten en bedroeg de rente 2,5% per einde van het kwartaal. Het renteverskil tussen Nederland en Duitsland is stabiel rond een niveau van 20 tot 30 basispunten. De rente op Nederlandse staatsobligaties bedroeg respectievelijk 2,4% en 2,7% op het 10- en 30-jaars punt. Het renteverskil tussen Duitse en Franse obligaties blijft relatief hoog (0,8%) nadat dit in het vorige kwartaal fors opliep als gevolg van de verkiezingen in Frankrijk. De 10-jaars rente in de VS liet een grotere daling zien en sloot het kwartaal af op een niveau van 3,8%, ca. 60 basispunten lager dan het vorige kwartaal.

De categorie Euro Investment Grade bedrijfsobligaties behaalde een sterk positief rendement en presteerde beter (0,5%-punt) dan Duitse staatsobligaties. In de VS was het rendement ook sterk positief en presteerden bedrijfsobligaties 0,6%-punt beter dan staatsobligaties.

Geholpen door renteverlagingen door centrale banken en een afnemende inflatie daalde de risicopremie, gemeten door de Option-Adjusted-Spread (OAS), voor Euro Credit met 2 basispunten naar 114 basispunten. In de VS was sprake van een daling van 4 basispunten naar 92 basispunten. Voor een index met gelijke gewichten voor de VS en Europa zonder BBB-obligaties en financiële waarden daalde de OAS met 2 basispunten naar 75 basispunten.

Uw rendementen

Voor uw beleggingen in de Life Cycle of in Vrij Beleggen wordt gespreid belegd in verschillende aandelen, obligaties en de geldmarkt. Het doel hiervan is zoveel mogelijk rendement te behalen met een zo beperkt mogelijk risico.

In dit overzicht geven wij u de rendementen van de Life Cycles en Vrij Beleggen.

Aandelen

De aandelenbeleggingen worden gespreid via verschillende beleggingsfondsen:

- *Aandelen, wereldwijd gespreid*
Dit fonds belegt passief in bedrijven wereldwijd.

Het valutarisico van de benchmarkwaarde van de beleggingen in Amerikaanse dollar, Britse pond en Japanse yen wordt dagelijks afgedekt naar de euro. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 4,4%. Het rendement van dit jaar bedroeg 18,0%.

- *Aandelen opkomende markten*
Dit fonds belegt in bedrijven uit opkomende landen (zoals China en Brazilië). Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 3,4%. Het rendement van dit jaar bedroeg 12,9%.

Obligaties

Afhankelijk van het risicoprofiel van de Life Cycle is de samenstelling van de obligatieportefeuille afwijkend naarmate de datum van pensionering nadert.

Verhoudingsgewijs is dan meer belegd in langlopende euro-staatsobligaties om de rentegevoeligheid van de beleggingen beter te laten aansluiten bij de rentegevoeligheid van de inkoopfactoren die gelden bij het omzetten van de beleggingskapitalen in pensioenaanspraken.

De obligatiebeleggingen worden gespreid via verschillende beleggingsfondsen:

- *Langlopende staatsobligaties*
Dit fonds belegt in langlopende staatsobligaties uitgegeven door de meest kredietwaardige landen die meedoen aan de euro, zoals Nederland en Duitsland. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 4,9%. Het rendement van dit jaar bedroeg -0,3%.

- *Staatsobligaties*
Dit fonds belegt in staatsobligaties van landen uit de Core Eurozone benchmark. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 3,5%. Het rendement van dit jaar bedroeg 0,6%.

- *Bedrijfsobligaties*
Dit fonds belegt voornamelijk in Europese bedrijfsobligaties. Het fonds behaalde in het huidige kwartaal een rendement van 3,4%. Het rendement van dit jaar bedroeg 4,2%.

In de rendementen van de hierboven beschreven beleggingsfondsen zijn niet alle kosten van het beheer van de beleggingen meegenomen. Deze kosten worden berekend per depot. Wilt u meer weten over de Life Cycle en Vrij Beleggen of over de kosten, klik dan op Uw beleggingen op de website.

¹ Life cycle D is inclusief Life Cycle K

Life Cycle	Beleggingsmix: Aandelen/ Obligaties/Geldmarkt	Rendement huidig kwartaal (%)	Rendement huidig jaar (%)
B	75%/25%/0%	4,1	12,9
C	65%/35%/0%	4,1	11,3
D¹	55%/45%/0%	4,1	9,8
E	45%/55%/0%	4,1	8,3
F	35%/65%/0%	4,0	6,7
G	25%/75%/0%	4,0	5,2
H	15%/85%/0%	4,3	3,0
I	10%/90%/0%	4,5	2,0
J	5%/95%/0%	4,6	0,9
L	55%/45%/0%	4,3	9,4
M	45%/55%/0%	4,3	7,7
N	35%/65%/0%	4,4	5,9
Vrij Beleggen	Beleggingsmix: Aandelen/ Obligaties/Geldmarkt	Rendement huidig kwartaal (%)	Rendement huidig jaar (%)
A	100%/0%/0%	4,2	16,9
B	75%/25%/0%	4,1	12,9
C	50%/50%/0%	4,1	9,0
D	25%/75%/0%	4,0	5,2
E	0%/100%/0%	3,9	1,5